Web

७०१ व्रत-ग्रहणम्

विष्वक्सेनं सम्पूज्य, प्राणानायम्य, "श्रीगोविन्दे"त्यादि -

> भगवत्प्रीत्यर्थं गोत्रं शर्माणिममं माणवकं प्राजापत्यव्रतेन कर्मणा संस्करिष्यामि

इति सङ्कल्प्य, कृत-प्राणायामं शिष्यं "प्राजापत्यव्रतं चरिष्यामी"ति वाचयित्वा, वस्रोपवीतादीनि उपाकर्मवत् धारियत्वा, पुरातनानि त्याजियत्वा, स्नातं शिष्यं निवीतं

(ऋषितीर्थेन) प्रजापतिं काण्डर्षिं तर्पयामि, सांहितीर् देवता उपनिषदस् तर्पयामि, याज्ञिकीर् देवता उपनिषदस् तर्पयामि, वारुणीर् देवता उपनिषदस् तर्पयामि, (ब्रह्मतीर्थेन) ब्रह्माणँ स्वयम्भुवं तर्पयामि, (ऋषितीर्थेन) सदसस्पतिं तर्पयामि

इति एकैकं त्रिस् त्रिः तिलाक्षतोदकैः ऋषि-तीर्थेन तर्पयित्वाचम्य, अग्नि-प्रतिष्ठाद्य्-अग्नि-मुखान्ते शिष्येणान्वारब्धः,

प्रजापतये काण्डर्षये स्वाहा -प्रजापतये काण्डर्षय इदम्।

प्रजापते न त्वद् _(विश्वा जातानि→) एतान्य् अन्यो विश्वां जातानि परि ता बंभूव । यत्-कांमास् ते जुहुमस् तन् नों अस्तु वयः स्याम पत्यो रयीणाम्॥

स्वाहा - प्रजापतय इदम् ।

र ५०० % के... % के. 4 विश्वास-प्रस्तुतिः

रयीणाम् पतियँ यजुतम्(=यजनीयम्) बृहन्तंम् । अस्मिन् भरे नृतंमुवँ वार्ज (=अन्न)-सातौ (=दाने)। प्रजा-पंतिम् प्रथम्-जाम् ऋतस्यं । यजांम देवम् अधि नो ब्रवीतु ।

स्वाहा - प्रजापतय इदन्न मम ।

▼ % 1... % 2.

क्विश्वास-प्रस्तृतिः

प्रजां-पते त्वन् निधि-**पा**ण पुराणः । देवानांम् पिता, जंनिता प्रजानांम् । पतिर् विश्वस्य, जर्गत॰ पर्स्-पाः(=पालकः) । हविर् नों देव विहवे(=यज्ञे) जुंषस्व ।

स्वाहा - प्रजापतय इदम् ।

4विश्वास-प्रस्तृतिः

तवेमे लोका प्रदिशो दिशंश् च ॥ 3 ॥ प्रावतो निवर्त(=अधरा) उद्वर्तश्(=ऊर्ध्वाश्) च । प्रजांपते विश्व-सृज् जीव-धंन्य इदन् नों देव प्रतिंहर्य हव्यम् ।

स्वाहा - प्रजापतय इदन्न मम ।

र १∕ №... %& ④विश्वास-प्रस्तुतिः

प्रजापितम् प्रथमय् यज्ञियानाम् । देवानाम् अग्रे यज्ञतय् **यंजध्वम्** । स नों ददातु द्रविंण १ सुवीर्यंम् । रायस्-पोष्वँ विष्यंतु(=शिथिलयत्) नाभिम्(=नहनं) अस्मे ।

स्वाहा - प्रजापतय इदन्न मम ।

[[88]]

र १∕ के... **%& ④विश्वास-प्रस्तुतिः**

यो राय **ईशें** शतदाय उक्थ्येः । य पंशूना रंखिता विष्ठिंतानाम् । प्रजापंति प्रथम-जा ऋतस्यं ॥ ४ ॥ सहस्रं-धामा जुषता १ हविर् नंः ।

स्वाहा - प्रजापतय इदन्न मम ।

सांहितीभ्यो देवताभ्य उपनिषद्धः स्वाहा, सांहितीभ्यो देवताभ्य उपनिषद्ध इदन्न मम । याज्ञिकीभ्यो देवताभ्य उपनिषद्भः स्वाहा, याज्ञिकीभ्यो देवताभ्य उपनिषद्ध इदन्न मम । वारुणीभ्यो देवताभ्य उपनिषद्धः स्वाहा, वारुणीभ्यो देवताभ्य उपनिषद्ध इदन्न मम । ब्रह्मणे स्वयम्भुवे स्वाहा, ब्रह्मणे स्वयम्भुव इदन्न मम ।

सदंस्पितिम् अद्भुतं प्रियम् इन्द्रंस्य काम्यंम् । सुनिं (=दानरूपम) मेधाम् अयासिषम् ६

स्वाहा, सदसस्पतय इदन्न मम ।

माणवक उत्थाय देवता अभिसन्धाय

(अधः "काण्डर्षिभ्यः प्राजापत्य-व्रतं चेरिष्यामि इत्यूहनीयम्।)

▼ विश्वास-प्रस्तुति

अग्नें व्रतपते!

क्विश्वास-प्रस्तातः

(...) व्रतश्चरिष्यामि । (84) तच्छंकेयन्तन्में राख्यताम् ।

असवीष टीकाः

▼ विश्वास-प्रस्तुति

पृथिवी समित्।

🔻 🦅 🦍 ... 🐒 🐍

▼ विश्वास-प्रस्तुतिः

(औदुम्बर-समिद्धोमः अन्यत्राधिकम् उक्तः)

तामग्निस्समिंन्धे । साऽग्नि सिमंन्धे । ▼ विश्वास-प्रस्तुतिः तामह १ समिन्धे । सा मा सिर्मद्धा । आयुंषा तेजंसा । वर्चसा श्रिया । यशंसा ब्रह्मवर्चसेनं । अन्नाद्येन समिन्ता र स्वाहाँ । **▼ % ... % ?** अन्तरिक्षः समित् । (82) ▼ विश्वास-प्रस्तुतिः ताव्ँ वायुस्समिन्धे । सा वायु सिमंन्धे । ▼ विश्वास-प्रस्तुति तामह ५ समिन्धे । सा मा समिद्धा । आयुंषा तेजंसा । वर्चसा श्रिया । यशंसा ब्रह्मवर्चसेनं । अन्नाद्येन समिन्ता ५ स्वाहाँ । द्यौस्समित् । तामांदित्यस्समिंन्धे । (83) साऽऽदित्य र सिर्मन्धे । तामृह र सिर्मन्धे । सा मा सिर्मद्धा । आयुंषा तेजंसा । वर्चंसा श्रिया । यशंसा ब्रह्मवर्चसेनं । अन्नाद्यंन समिन्ता । स्वाहाँ । प्राजापत्या में समिदंसि सपलुख्ययंणी । भ्रातृव्यहा में ऽसि स्वाहाँ । जयादि प्रतिपद्यते । परिषेचनान्तं कृत्वा । ③अभ्युदय-श्राद्धम् दक्षिणतो निषादितं ब्राह्मणं सम्पूज्य, प्राणानायम्य,